

Glas za veznikov

Leto II - Št. 373

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 4 lire

TRST, četrtek 5. septembra 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 12 - Telefon št. 93854 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter visine (širina ena kolona): trgovski L. 27, m. tvaški L. 56 (osmrtnice L. 100), objave L. 20, finančni in pravni oglasi L. 45. V vsebini lista (tekstni oglaš) L. 45. Dveletni vtič. Pridržljivo in naprej. Oglasi sprejema izključno: S.P.I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, ul. Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 1 (začetna L. 8). Rokopisov ne vračamo.

ISTRA IN GORICA

NA DNEVNEM REDU RAZPRAVLJANJ

PARIZ, 5. sept. — Vojaški teritorialni odbor za Italijo je prišel včeraj razpravljati o najbolj sporni točki mirovne pogodbe z Italijo, in sicer o vprašanju Trsta in Julijske krajine. Med predvčeršnjim zasedanjem odbora je jugoslovanski delegat dr. Aleš Bačler odgovoril na izjave, ki jih je podal prejšnji dan namestnik italijanskega ministrskega predsednika Ivanoe Bonomi.

Jugoslovanski delegat Jean Jordan je predložil popravek, s katerim predlaga internacionalizacijo zahodne Istre, to je del ozemlja, ki bi ga morali po predlogu štirih velikih dodeliti Jugoslaviji, kakor tudi Trsta. Naglasil je, da živi v zahodni Istri velika italijanska skupina in da politično ne bi bilo previdno postaviti to ozemlje pod tujo upravo. «Z internacionalizacijo Trsta — je rekel Jordan — se odpušča izvajanje načel etnične ravnosti, ki so jih postavili štirje veliki, ker bi s tem pustili pod jugoslovansko upravo mnogo več Italijanov kot Slovencev pod italijansko vlado.

«Za Južno Afriko je življenjska pomena, da se odstranijo pogori, ki vsebujejo semena mednarodnih trenj in sporov ter zato predlagam vašo pozornost dejstvu, da bi predstavljal priključitev velike italijanske manjšine jugoslovanskemu ozemlju enega izmed omenjenih pojmov.

«Ali v zgodovini ni bila vzrok trenj in vojn priključitev manjšin k nacionalističnim državam, bodisi na Balkanu ali drugod? Ali moremo pošteno in iskreno verjeti, da se bo pokazal primer Jugoslavije in močnih italijanskih manjšin kot izjema v zgodovinskih pravilih? Gledati moramo dejstva, ne oziraje se na kakršno koli zahtevo, osnovano na zgodovini, ki bi jo mogla postaviti Jugoslavija glede Istre. Nesporo in neovrgljiva dejstva so, da živi zlasti vzdolj zahodne obale Istre mnogo italijanskega prebivalstva.

Izvedelo se je, da sta razpravljala o jugoslovanskem predlogu južnoafriški ministrski predsednik Jan Smuts in britanski zunanji minister Bevin. Menijo, da bosta Velika Britanija in Francija podprli ta predlog.

Češkoslovanski zunanji minister Jan Masaryk je izjavil, da Jugoslavija ni bila nikdar imperialistična in ekspanzionistična država, ker prav malokrat imajo take nagajenja majhne, v glavnem poljedelske države. Zato se je izjavil proti ustvaritvi koridorja, ki bi šel v tržaško področje čez jugoslovansko ozemlje, «ker so se koridorji vedno slabo izkazali.

Brazileški delegat De Fontoura je predložil popravek po katerem bi moral svet zunanjih ministrov imenovati nov odbor izvenecov, ki bi predložil nove predloge glede tržaške dobe. Dejal je, da je etnično načelo dobro, a da predložena rešitev ni zadovoljiva. Izjavil je: «Na kraj bi bili morali poslati razsodilni odbor, a svet zunanjih ministrov ni napravil ničesar takega.

«Dokončni kriterij sveta zunanjih ministrov ne spoštuje niti načela etnične ravnosti, ne prebivalstva. Majhne države bi morale zahtevati, da bi dobili načela A. tisti, ki so naša edina obramba proti izrabljanju velesil, ki imajo na svoji strani silo, a zaradi tega ne nujno vse pamet.

«Morda bodo ugovarjali našemu predlogu, ker bi meril k otvoritvi razprav o kompromisu, ki so ga težko dosegli v svetu zunanjih ministrov in ker ni priporočljivo vse razrešiti.

«Toda zdaj, da je kompromis nikogar zadovoljil in zdaj se, da bi bilo zaradi tega pametno sestaviti nov odbor izvenecov, da bi delali na podlagi mednarodnih načel in našli rešitev, ki bi vsaj približala pravičnim načelom, čeprav ne bi zadovoljila vseh strank in ki bi dovedla do odločitve, ki bi ustvarila podlago za priavičen in trajen mir.

Delegat Bele Rusije Kiselev je zavrnil predlog južne Afrike za internacionalizacijo zahodne Istre. «Ni pravega vzroka, je dejal, da bi odvzeli pokrajino Jugoslaviji in ji s tem odvzeli njen pravi izhod na morje.

Kot odgovor na brazileški predlog za ustanovitev odbora izvenecov, ki bi moral poročati o svojem delu čez eno leto, je Kiselev dejal: «Obdržanje statusa quo na področju se za eno leto bi lahko spoprlo v nevarnost mir na področju. Predložil je nato popravek, na podlagi katerega bi morali odstopiti Gorico Jugoslaviji in je obdržal Italijo, da si hoče prisvojiti mesto, čeprav je okolica večinoma slovenska.

Ameriški senator Tom Connally, eden izmed svetovalcev zunanje ministrice Byrnes, ki je nato povzel besedo, in dejal, da njegovo državo zanima to, da bi moralo biti, naj bi kakršna koli odločitev, ki jo bodo sprejeli na konferenci, tako omejevala in tako vlada v Trstu, ki bi uživala spoštovanje tako Italije kot Jugoslavije.

«Ta vlada — je dodal — bo morala imeti avtonomne oblasti, da bo zmogla braniti vse pravice prebivalstva, ki ima suvereno ustavo.

Connally je s povzdiženim glasom zaključil: «Ponovno rotim vsakega posameznega izmed nas, naj ne skuša doseči čim več je možno v svojo korist s temi predlogi, temveč naj zre dalje na svetovni mir in s tem, kar je v naših močeh, da zgradimo ta mir.

Nato so seje odbora odložili.

Novembra: zasedanje skupščine v Parizu ali Ženevi; naj bi se tako konferenca, kakor tudi skupščina nadaljevali istočasno, če bi se pariška konferenca morala nadaljevati preko datuma, določenega za skupščino.

Delegati, ki so se udeležili zasedanja, so izjavili na koncu samega zasedanja, da so razpravljali le o vprašanju odgovitve glavne skupščine Združenih narodov. Dosegli niso nikake odločitve.

Novembra: zasedanje skupščine v Parizu ali Ženevi; naj bi se tako konferenca, kakor tudi skupščina nadaljevali istočasno, če bi se pariška konferenca morala nadaljevati preko datuma, določenega za skupščino.

Delegati, ki so se udeležili zasedanja, so izjavili na koncu samega zasedanja, da so razpravljali le o vprašanju odgovitve glavne skupščine Združenih narodov. Dosegli niso nikake odločitve.

Mi ne zahtevamo ozemlja za nikogar, ker v tem tiči vzrok vojn. Mi ne zahtevamo odškodnine za noben narod, ker tiči tudi v tem vzrok vojn. Ne moremo pričakovati popolnosti. Moramo skušati izločiti vse zapreke na najboljši način v interesu miru.

Connally je s povzdiženim glasom zaključil: «Ponovno rotim vsakega posameznega izmed nas, naj ne skuša doseči čim več je možno v svojo korist s temi predlogi, temveč naj zre dalje na svetovni mir in s tem, kar je v naših močeh, da zgradimo ta mir.

Nato so seje odbora odložili.

Sestanek 4 ministrov

Drugi dan zasedanja sveta zunanjih ministrov štirih velesil od začetka pariške konference se je začel včeraj popoldne ob 16 uri na francoskem zunanjem ministrstvu. Andrej Višinski je nadomestil sovjetskega zunanje ministra Molotova, ki je še vedno v Moskvi, kamor je šel z letalom ob koncu preteklega tedna.

Molotovljeva odsotnost je zanikala vesti, da se je vrnil v Pariz. V sovjetskih krogih so objavili, da še ni znan datum njegove vrnitve.

Zasedanje je bilo sklicano predvsem na sovjetsko pobudo. Sledilo je Višinskijevi izjavi, s katero je sporeč ostalim trem zunanjim ministrom, da more zastopati Molotova.

Sovjetska zveza je stavila tri predloge: preločitev skupščine Združenih narodov na sredlo ali konec novembra; zasedanje skupščine v Parizu ali Ženevi; naj bi se tako konferenca, kakor tudi skupščina nadaljevali istočasno, če bi se pariška konferenca morala nadaljevati preko datuma, določenega za skupščino.

Delegati, ki so se udeležili zasedanja, so izjavili na koncu samega zasedanja, da so razpravljali le o vprašanju odgovitve glavne skupščine Združenih narodov. Dosegli niso nikake odločitve.

Italijanska mornarica

Z začasno odobritvijo člena 47 mirovne pogodbe z Italijo je vojaški odbor dopolnil preučevanje določil glede omejitve za italijansko mornarico in italijanske oborožene sile. Člen 47 določa število vojnih ladij italijanske mornarice.

Grški delegat Dragoumis je izjavil, da povzroča sedanja mirovna pogodba paradoks, da more Italija obdržati vojaški material, ki je nekje pripadal Grčiji, medtem ko bi morala Grčija, ki je brez puške in naboj, najti potrebni material za svoje oborožene sile. Zato zahteva Grčija, da mora biti vrnjen vsa grška material, ki so ga odnesli Italijani kot vojni plen in v odškodnino za material, ki ga je Italija uničila, mora dobaviti enakovredno količino po izbiri grške vlade.

Ameriški delegat J. D. Balmor je izjavil, da so te zahteve že predložili.

Bolgarska pogodba

Na zasedanju odbora za politična in omejitve vprašanja Rumunije so obravnavali avstralski popravek o človeških pravicah v zvezi z vprašanjem manjšin.

Ko so predložili popravek o jamstvih, da noben zakon, odlok ali uradni akt ne bo pogajal temeljnih svobod, je avstralski zastopnik pripomnil, da so se od 1919 dalje manjšine vedno pritoževale nad slabim ravnanjem. Popravek ima namen odločiti takšne pogoje, ki bodo v bodoče to preprečevali. Avstralski je hotel, naj to točko postavijo v zakonodajo vseh držav.

Tako bo kljub menjavi režimov zakon ostel in bo zagotovil priavičen temelj za trajni mir.

Prof. Petrovski (Ukrajina) je prebral člene rumunskega zakona, ki urejajo ta načela in nato izjavil: «Prediramo takorekto odprta vrata, ker rumunska ustava je v veljavi že 20 let.

Avstralija je umaknila popravek

Romunska pogodba

Pri predložitvi utemeljitve Grčije proti bolgarski zahtevi za zahodno Traklio, je grški delegat Pispinis dejal političnemu in omejitvenemu odboru za Bolgarijo, da je ta zahteva «bila ponoven dokaz bolgarskih težnjev po razmahu. Istočasno je govoril v korist grške zahteve po popravku strateških mej v okoliščini Bolgarije.

Ko je govoril o bolgarski zahtevi, je izjavil: «Dejstvo, da so se bolgarski zastopniki, takoj po porazu okoristili s pravico, ki jim jo je podelila konferenca za obrazložitve svojih mnenj ter zahtevalo razkošne neke zavezniške države, je pomembno svarilo, ki ga moramo imeti pred očmi.

Nadaljeval je, da je bila zahodna Traklija vedno grška ter če bi ugodili bolgarski zahtevi, bi se zna 250.000 Grkov in veliko število Turkov pod bolgarskim jarmom in bi bili prisiljeni izseliti se.

Ko je priznal kot pravico severno mejo z Bolgarijo, ki je bila prvega januarja leta 1941, je dejal, da člen 1, osnutka mirovne pogodbe, je potrebno prepustitev bogatega

poljedelskega področja Dobrudže proti bolgarski zahtevi za zahodno Traklio, je grški delegat Pispinis dejal političnemu in omejitvenemu odboru za Bolgarijo, da je ta zahteva «bila ponoven dokaz bolgarskih težnjev po razmahu. Istočasno je govoril v korist grške zahteve po popravku strateških mej v okoliščini Bolgarije.

Ko je priznal kot pravico severno mejo z Bolgarijo, ki je bila prvega januarja leta 1941, je dejal, da člen 1, osnutka mirovne pogodbe, je potrebno prepustitev bogatega

poljedelskega področja Dobrudže proti bolgarski zahtevi za zahodno Traklio, je grški delegat Pispinis dejal političnemu in omejitvenemu odboru za Bolgarijo, da je ta zahteva «bila ponoven dokaz bolgarskih težnjev po razmahu. Istočasno je govoril v korist grške zahteve po popravku strateških mej v okoliščini Bolgarije.

Ko je priznal kot pravico severno mejo z Bolgarijo, ki je bila prvega januarja leta 1941, je dejal, da člen 1, osnutka mirovne pogodbe, je potrebno prepustitev bogatega

poljedelskega področja Dobrudže proti bolgarski zahtevi za zahodno Traklio, je grški delegat Pispinis dejal političnemu in omejitvenemu odboru za Bolgarijo, da je ta zahteva «bila ponoven dokaz bolgarskih težnjev po razmahu. Istočasno je govoril v korist grške zahteve po popravku strateških mej v okoliščini Bolgarije.

Ko je priznal kot pravico severno mejo z Bolgarijo, ki je bila prvega januarja leta 1941, je dejal, da člen 1, osnutka mirovne pogodbe, je potrebno prepustitev bogatega

OBRAMBA POLARNEGA PODROČJA

San Francisco, 5. sept. Ameriški vojni minister Robert Patterson je ob priliki nadzorstvene pregleda vojaških naprav v S. Franciscu izjavil, da se ameriške vojaške oblasti popolnoma zavedajo življenjske važnosti, ki jo predstavlja obramba polarnega področja. Obrambi svet za Kanado in Združene države zato preučuje obrambni ustroj za polarno področje.

«Tasa» poroča, da pravijo nekateri novinarji, da je Montgomeryjev obisk v Kanadi tesno povezan z vprašanjem obrambe kanadskih severnih pokrajin in s standardiziranjem oborožitve. Po Tassovih poročilih je časopis «Citizen», ki izhaja v Ottavi, komentiral Montgomeryjevo izjavo, naj bi se vojska ne vmešavala v politiko. Obenem pa pravi, da je pred kratkim kanadski brigadni general Worthington poudaril potrebo naj bi se Kanada pripravila za obrambo severnih pokrajin. «Citizen» pravi — je vedno po Tassovem poročilu — da bo težko preprečiti kanadskega najbližjega severnega soseda (Sovjetsko zvezo), da so kanadske priprave na severu nenevarne. Zaradi tega nas ne sme presenetiti, če bo Sovjetska zveza storila protikupeke za svojo obrambo.

«Tasa» poroča, da pravijo nekateri novinarji, da je Montgomeryjev obisk v Kanadi tesno povezan z vprašanjem obrambe kanadskih severnih pokrajin in s standardiziranjem oborožitve. Po Tassovih poročilih je časopis «Citizen», ki izhaja v Ottavi, komentiral Montgomeryjevo izjavo, naj bi se vojska ne vmešavala v politiko. Obenem pa pravi, da je pred kratkim kanadski brigadni general Worthington poudaril potrebo naj bi se Kanada pripravila za obrambo severnih pokrajin. «Citizen» pravi — je vedno po Tassovem poročilu — da bo težko preprečiti kanadskega najbližjega severnega soseda (Sovjetsko zvezo), da so kanadske priprave na severu nenevarne. Zaradi tega nas ne sme presenetiti, če bo Sovjetska zveza storila protikupeke za svojo obrambo.

«Tasa» poroča, da pravijo nekateri novinarji, da je Montgomeryjev obisk v Kanadi tesno povezan z vprašanjem obrambe kanadskih severnih pokrajin in s standardiziranjem oborožitve. Po Tassovih poročilih je časopis «Citizen», ki izhaja v Ottavi, komentiral Montgomeryjevo izjavo, naj bi se vojska ne vmešavala v politiko. Obenem pa pravi, da je pred kratkim kanadski brigadni general Worthington poudaril potrebo naj bi se Kanada pripravila za obrambo severnih pokrajin. «Citizen» pravi — je vedno po Tassovem poročilu — da bo težko preprečiti kanadskega najbližjega severnega soseda (Sovjetsko zvezo), da so kanadske priprave na severu nenevarne. Zaradi tega nas ne sme presenetiti, če bo Sovjetska zveza storila protikupeke za svojo obrambo.

«Tasa» poroča, da pravijo nekateri novinarji, da je Montgomeryjev obisk v Kanadi tesno povezan z vprašanjem obrambe kanadskih severnih pokrajin in s standardiziranjem oborožitve. Po Tassovih poročilih je časopis «Citizen», ki izhaja v Ottavi, komentiral Montgomeryjevo izjavo, naj bi se vojska ne vmešavala v politiko. Obenem pa pravi, da je pred kratkim kanadski brigadni general Worthington poudaril potrebo naj bi se Kanada pripravila za obrambo severnih pokrajin. «Citizen» pravi — je vedno po Tassovem poročilu — da bo težko preprečiti kanadskega najbližjega severnega soseda (Sovjetsko zvezo), da so kanadske priprave na severu nenevarne. Zaradi tega nas ne sme presenetiti, če bo Sovjetska zveza storila protikupeke za svojo obrambo.

NOVA POLITIČNA STRANKA V ANGLIJI?

London, 5. sept. Konservativni poslanec in bivši minister za britansko letalstvo Harold MacMillan je v govoru, ki ga je imel v Shertfordshiru, omenil opozicijsko «novo demokratsko stranko» proti «socialistični in komunistični grožnji.

«Nova demokratska stranka, je dejal MacMillan, ne namerava ustanoviti v Veliki Britaniji gospodarskega zruženja socialistične stranke, temveč pravo gospodarsko in politično svobodo.

«Tako bo mogla Velika Britanija, ki je središče in os britanskega Commonwealtha in imperija, znova pokazati izmučenemu svetu pot pravega napredka.

«Socializem je zgolj materialistični nauk, je nadaljeval MacMillan. V Hitlerjevi Nemčiji so ta nauk imenovali nacionalsocializem. Druge ga imenujejo komunizem.

Ko je neki funkcionar britanske konservativne stranke komentiral MacMillanov predlog za ustanovitev nove antiosocialistične stranke, je izjavil, da je voditelj konservativcev in bivši ministrski predsednik Winston Churchill svetoval, da bi ime konservativne stranke spremenili

«Tako bo mogla Velika Britanija, ki je središče in os britanskega Commonwealtha in imperija, znova pokazati izmučenemu svetu pot pravega napredka.

«Socializem je zgolj materialistični nauk, je nadaljeval MacMillan. V Hitlerjevi Nemčiji so ta nauk imenovali nacionalsocializem. Druge ga imenujejo komunizem.

Ko je neki funkcionar britanske konservativne stranke komentiral MacMillanov predlog za ustanovitev nove antiosocialistične stranke, je izjavil, da je voditelj konservativcev in bivši ministrski predsednik Winston Churchill svetoval, da bi ime konservativne stranke spremenili

«Tako bo mogla Velika Britanija, ki je središče in os britanskega Commonwealtha in imperija, znova pokazati izmučenemu svetu pot pravega napredka.

«Socializem je zgolj materialistični nauk, je nadaljeval MacMillan. V Hitlerjevi Nemčiji so ta nauk imenovali nacionalsocializem. Druge ga imenujejo komunizem.

Ko je neki funkcionar britanske konservativne stranke komentiral MacMillanov predlog za ustanovitev nove antiosocialistične stranke, je izjavil, da je voditelj konservativcev in bivši ministrski predsednik Winston Churchill svetoval, da bi ime konservativne stranke spremenili

«Tako bo mogla Velika Britanija, ki je središče in os britanskega Commonwealtha in imperija, znova pokazati izmučenemu svetu pot pravega napredka.

«Socializem je zgolj materialistični nauk, je nadaljeval MacMillan. V Hitlerjevi Nemčiji so ta nauk imenovali nacionalsocializem. Druge ga imenujejo komunizem.

Ko je neki funkcionar britanske konservativne stranke komentiral MacMillanov predlog za ustanovitev nove antiosocialistične stranke, je izjavil, da je voditelj konservativcev in bivši ministrski predsednik Winston Churchill svetoval, da bi ime konservativne stranke spremenili

«Tako bo mogla Velika Britanija, ki je središče in os britanskega Commonwealtha in imperija, znova pokazati izmučenemu svetu pot pravega napredka.

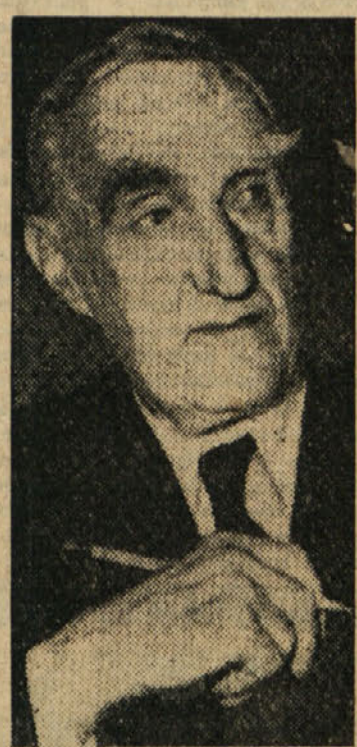
«Socializem je zgolj materialistični nauk, je nadaljeval MacMillan. V Hitlerjevi Nemčiji so ta nauk imenovali nacionalsocializem. Druge ga imenujejo komunizem.

Ko je neki funkcionar britanske konservativne stranke komentiral MacMillanov predlog za ustanovitev nove antiosocialistične stranke, je izjavil, da je voditelj konservativcev in bivši ministrski predsednik Winston Churchill svetoval, da bi ime konservativne stranke spremenili

«Tako bo mogla Velika Britanija, ki je središče in os britanskega Commonwealtha in imperija, znova pokazati izmučenemu svetu pot pravega napredka.

«Socializem je zgolj materialistični nauk, je nadaljeval MacMillan. V Hitlerjevi Nemčiji so ta nauk imenovali nacionalsocializem. Druge ga imenujejo komunizem.

Ko je neki funkcionar britanske konservativne stranke komentiral MacMillanov predlog za ustanovitev nove antiosocialistične stranke, je izjavil, da je voditelj konservativcev in bivši ministrski predsednik Winston Churchill svetoval, da bi ime konservativne stranke spremenili

SIR JOHN BOYD ORR

Britanski delegat na konferenci organizacije za prehrano in poljedelstvo pri Združenih narodih, ki zdaj zaseda v Kodanju na Danskem.

Težki letalski nesreči

22 mrtvih na progi Pariz-Kodanj in 20 na progi Pariz-London

PARIZ, 5. sept. — Dvajset oseb se je ubilo zaradi strmoglavjenja letala, ki je vozilo na progi Pariz-London in se je zrušilo kmalu po vzletu. Nesreča je najhujša, kar se ji je zgodilo po atektu vojne v Franciji. Šest oseb je preživelo nesrečo.

Letalo je prevladovalo 21 potnikov in posadko petih mož. Nesreča se je zgodila le nekaj ur po tem, ko se je neko francosko potniško letalo, namenjeno iz Kodanja v Pariz, razbilo na lehih 65 km južno od Kodanja in povzročilo smrt 22 oseb.

Letalo je bilo tipa «Dakota» in je bilo last družbe «Air France». Strmoglavlje je nekaj desetih kilometrov oddaljeno od pariškega letališča Le Bourget. Sodeč po razdalji med letališčem in krajem padca, je letalo strmoglavilo na tla, medtem ko se je dvigalo.

Grški ministrski predsednik Tsaldaris bi moral potovati z letalom iz Pariza v London, toda politične težave v Londonu so pokazale, da ni bil med potniki strmoglavljene letala. Uradni krogi poročajo, da namerava Tsaldaris potovati v britansko prestolnico z vlakom «Zlata puščica».

Med 20 ponesrečenih so tudi angleški državljani, med katerimi so trije člani britanskega veleposlaništva v Parizu ter znana osebnost londonske družbe, socialna delavka lady Valian Chelwynd.

Trupla vseh dveh so pokopana pod razbitinami. Reševalna dela so nadaljevali med ostanki letala; identifikacija trupel je težavna in mučna. Ustanovili so preiskovalno komisijo, ki je pričela s delom na letališču dve uri po nesreči.

Neka žena, ki je bila član osebja na krovu in ki je preživela nesrečo, je dejala dopisniku «Reuterja», da je letalo bilo istega tipa kot tisto, ki je strmoglavilo na zrčni črti Pariz-Kodanj. Menja je, da so krivi v motorji, da se letalo ni uspelo dvigniti na potrebno višino.

Pri nesreči je našla smrt neka druga oseba. Letalo, ki je strmoglavilo, je zadelo nekega moža, ko je popravljal streho, ki jo je poškodovalo zračno bombardiranje.

Kot poroča «Reuters», je vedno bolj verjetno, da je šel Molotov v Moskvo tako iz znanje kot notranje političnih razlogov. Poleg znanja političnih težav, kot jih predstavlja Nemčija in Daljni Vzhod, povzročajo Sovjetski zvezi skrbi baje tudi notranje težave, ki so našle izraza ponekod v javnih izjavah. Čistke v Ukrajini so Sovjeti že priznali, čeprav so napake voditelj krogov le malo znane. Kot poroča nadalje «Reuters», so na Urulu ponekod izbruhnili nemiri med prebivalstvom, ki je razočarano, da ni nobenih upov za izboljšanje življenjske ravni po vojni.

Kot poroča «Reuters», je vedno bolj verjetno, da je šel Molotov v Moskvo tako iz znanje kot notranje političnih razlogov. Poleg znanja političnih težav, kot jih predstavlja Nemčija in Daljni Vzhod, povzročajo Sovjetski zvezi skrbi baje tudi notranje težave, ki so našle izraza ponekod v javnih izjavah. Čistke v Ukrajini so Sovjeti že priznali, čeprav so napake voditelj krogov le malo znane. Kot poroča nadalje «Reuters», so na Urulu ponekod izbruhnili nemiri med prebivalstvom, ki je razočarano, da ni nobenih upov za izboljšanje življenjske ravni po vojni.

Kot poroča «Reuters», je vedno bolj verjetno, da je šel Molotov v Moskvo tako iz znanje kot notranje političnih razlogov. Poleg znanja političnih težav, kot jih predstavlja Nemčija in Daljni Vzhod, povzročajo Sovjetski zvezi skrbi baje tudi notranje težave, ki so našle izraza ponekod v javnih izjavah. Čistke v Ukrajini so Sovjeti že priznali, čeprav so napake voditelj krogov le malo znane. Kot poroča nadalje «Reuters», so na Urulu ponekod izbruhnili nemiri med prebivalstvom, ki je razočarano, da ni nobenih upov za izboljšanje življenjske ravni po vojni.

Kot poroča «Reuters», je vedno bolj verjetno, da je šel Molotov v Moskvo tako iz znanje kot notranje političnih razlogov. Poleg znanja političnih težav, kot jih predstavlja Nemčija in Daljni Vzhod, povzročajo Sovjetski zvezi skrbi baje tudi notranje težave, ki so našle izraza ponekod v javnih izjavah. Čistke v Ukrajini so Sovjeti že priznali, čeprav so napake voditelj krogov le malo znane. Kot poroča nadalje «Reuters», so na Urulu ponekod izbruhnili nemiri med prebivalstvom, ki je razočarano, da ni nobenih upov za izboljšanje življenjske ravni po vojni.

Kot poroča «Reuters», je vedno bolj verjetno, da je šel Molotov v Moskvo tako iz znanje kot notranje političnih razlogov. Poleg znanja političnih težav, kot jih predstavlja Nemčija in Daljni Vzhod, povzročajo Sovjetski zvezi skrbi baje tudi notranje težave, ki so našle izraza ponekod v javnih izjavah. Čistke v Ukrajini so Sovjeti že priznali, čeprav so napake voditelj krogov le malo znane. Kot poroča nadalje «Reuters», so na Urulu ponekod izbruhnili nemiri med prebivalstvom, ki je razočarano, da ni nobenih upov za izboljšanje življenjske ravni po vojni.

Kot poroča «Reuters», je vedno bolj verjetno, da je šel Molotov v Moskvo tako iz znanje kot notranje političnih razlogov. Poleg znanja političnih težav, kot jih predstavlja Nemčija in Daljni Vzhod, povzročajo Sovjetski zvezi skrbi baje tudi notranje težave, ki so našle izraza ponekod v javnih izjavah. Čistke v Ukrajini so Sovjeti že priznali, čeprav so napake voditelj krogov le malo znane. Kot poroča nadalje «Reuters», so na Urulu ponekod izbruhnili nemiri med prebivalstvom, ki je razočarano, da ni nobenih upov za izboljšanje življenjske ravni po vojni.

Kot poroča «Reuters», je vedno bolj verjetno, da je šel Molotov v Moskvo tako iz znanje kot notranje političnih razlogov. Poleg znanja političnih težav, kot jih predstavlja Nemčija in Daljni Vzhod, povzročajo Sovjetski zvezi skrbi baje tudi notranje težave, ki so našle izraza ponekod v javnih izjavah. Čistke v Ukrajini so Sovjeti že priznali, čeprav so napake voditelj krogov le malo znane. Kot poroča nadalje «Reuters», so na Urulu ponekod izbruhnili nemiri med prebivalstvom, ki je razočarano, da ni nobenih upov za izboljšanje življenjske ravni po vojni.

Kot poroča «Reuters», je vedno bolj verjetno, da je šel Molotov v Moskvo tako iz znanje kot notranje političnih razlogov. Poleg znanja političnih težav, kot jih predstavlja Nemčija in Daljni Vzhod, povzročajo Sovjetski zvezi skrbi baje tudi notranje težave, ki so našle izraza ponekod v javnih izjavah. Čistke v Ukrajini so Sovjeti že priznali, čeprav so napake voditelj krogov le malo znane. Kot poroča nadalje «Reuters», so na Urulu ponekod izbruhnili nemiri med prebivalstvom, ki je razočarano, da ni nobenih upov za izboljšanje življenjske ravni po vojni.

Kot poroča «Reuters», je vedno bolj verjetno, da je šel Molotov v Moskvo tako iz znanje kot notranje političnih razlogov. Poleg znanja političnih težav, kot jih predstavlja Nemčija in Daljni Vzhod, povzročajo Sovjetski zvezi skrbi baje tudi notranje težave, ki so našle izraza ponekod v javnih izjavah. Čistke v Ukrajini so Sovjeti že priznali, čeprav so napake voditelj krogov le malo znane. Kot poroča nadalje «Reuters», so na Urulu ponekod izbruhnili nemiri med prebivalstvom, ki je razočarano, da ni nobenih upov za izboljšanje življenjske ravni po vojni.

Kot poroča «Reuters», je vedno bolj verjetno, da je šel Molotov v Moskvo tako iz znanje kot notranje političnih razlogov. Poleg znanja političnih težav, kot jih predstavlja Nemčija in Daljni Vzhod, povzročajo Sovjetski zvezi skrbi baje tudi notranje težave, ki so našle izraza ponekod v javnih izjavah. Čistke v Ukrajini so Sovjeti že priznali, čeprav so napake voditelj krogov le malo znane. Kot poroča nadalje «Reuters», so na Urulu ponekod izbruhn

William Randolph Hearst

Najmogočnejši ameriški novi-

nar-lastnik lista, ki izhaja v 8 milijonski nakladi

W. R. HEARST
«Sem kristjan - brez točnejše označbe»

Prastara kultura

V Kolumbiji bodo verjetno rekonstruirali več tisoč let staro ameriško kulturo, o kateri doslej niso imeli nikakih podatkov, in sicer s pomočjo 300 nenavadnih kipov, ki so jih našli v dolini San Agustín okoli 900 km od Bogote. Ravnatelj narodnega arheološkega muzeja v Kolumbiji dr. Gregorio Hernandez de Alba, ki je vodil izkopavanja, javlja, da ni našel nič najmanjšega sledu o kakem mestu ali o kakem znaku življenja, razen teh 300 kipov, ki predstavljajo tožansta, moža in ženo. Vsi ti kipi imajo mnogo skupnih značilnosti, n. pr. vsi so skoraj brez vratu, imajo zelo razširjene lase ter silno dolge zobe in nosove. Najbolj so podobni grobnim stebrom, pri katerih zavzema glava eno tretjino ali celo polovico dolžine. Eden izmed kipov izteguje daleč iz ust jezik, čigar konica predstavlja človeški obraz. Nekatere figure prikazujejo ženske, ki nečemu groze ter vojskavke, ki držijo nekakšne ščite in kamenje, ki naj bi pomenilo orožje. Domnevajo, da večina kipov predstavlja stara bogstva, o katerih čakanju pa do zdaj še niso našli pravih nobenih podatkov. Javljajo, da najboljši ameriški geologi s sodelovanjem starih nosilcev nadaljujejo z izkopavanji.

Preosnova v Ameriki

Is tovarni, ki so se nedavno izdelovali tanke, se že valji reka avtomobilov

Ravnatelj Zdrženja za preusmeritev R. Steelman je nedavno izdal poročilo o napredku, ki ga je dosegla ameriška industrija v preusmeritvi in volje v mirnodobsko. V naslednjem posvemozamo njegove najvažnejše ugotovitve. Polno izrabo ročne delovne sile se skoraj v celoti dosegli. Že običajno sezonsko povečanje zaposlitve ročnih delavcev so s dveh milijonov dvignili na nadaljnjih pet milijonov. Medtem ko je civilna industrija v trenutku japonske pre-daje zaposlovala 31 milijonov in 100.000 delavcev, jih danes zaposluje 58 milijonov in 200.000. Trenotna ta uspeh utrjujejo z močnimi povečanja proizvodnje. Vrednost letne proizvodnje do-brin za civilno prebivalstvo so od časa zmage nad Japonsko povečali za preko 30 milijonov dolarjev. Vrednost proizvodnje nepremičnih dobrin in dobrin za dolgotrajno vkladništvo je štirikrat presega lani. V primerjavi z dnevom zmage je število novih gradenj poskočilo za 400%. Naravno je, da je takšen napredek povzročil tudi porast cen, kar pa ne velja za vse panoge. Znesek vseh plač, ki jih danes prejema zaposleniki, nekoliko presega najvišji medvojni znesek, ki je dosegel višino 163 milijard dolarjev. Kljub temu, da so mnogo tovarn za orožje zaprti in da milijoni dopustnikov iščejo stalno povojno zaposlitev, so se uspešno izognili deflaciji. Toda grožnja inflacije pa traja še naprej. Vlada in prebivalstvo se ji morata izneči v dan uprati z vsaki možni sredstvi. V drugi polovici leta 1945 je nastalo skoraj 250.000 novih podjetij in je mnogo razlogov, ki potrjujejo upanje, da bo to število še močno naraslo. Takoj po vojni so dobili težke industrije močno padli, in sicer zaradi prenehanja dobav za vojsko, zaradi ogromnih stroškov, ki so jih imeli s preusmeritvijo proizvodnje ter zaradi tega, ker došli tovarne ne nisoogle do-seči polne zmogljivosti. Vendar je ta položaj samo začasen. Kar pa zadeva druga gospodarska področja, se dohodki države na primeri višini, ki je tako visoka kot je bila le malokdaj.

PODOBNOŠTI NAPREDKA

O podobnostih preusmeritve je Steelman poudaril naslednje: V letošnjem juliju se je vrednost proizvodnje zasebnih podjetij vr-tela in verjetno celo preokoli vrto-162 milijard ter še vedno narašča. Leta 1941, ki je bilo zadnje mirno leto in ko je zadevna proizvodnja dosegla svoj višek, je njena vred-nost znašala 109 milijard. Pravi-porast proizvodnje treba pripisati večji civilni potrošnji, je ven-dar valžno dejstvo, da je tako ve-lika, kot se ni bila nikdar v mi-rnem času. Kljub visokemu ritmu proizvo-dnje še vedno ne proizvajajo dovolj, da bi mogli zadovoljiti vsa naročila. V avtomobilski industriji, v izdelavi trajnih predmetov iz jekla, nekaterih vrst tkanin in sestavljenih hi ameriška industrija še ni mogla dosegati predvojnega višine. Se vse leto in morda še dalje bo vladalo obšutno pomanjkanje nekaterih važnih proizvodov. V letošnjem juliju je bilo izmed 60.400.000 delavcev 58.100.000, po-slenih ter približno 2.300.000 takšnih, ki so iskali delo. Ne za-mo, da je število vojakov, ki so po-kojene v civilnih poklicih, višje kot je bilo kdaj koli, ampak je tudi število nezaposlenih verjetno najmanjšo, odkar so Zdrženja za delo postale industrijske države. Za vse ostale del leta ne predvi-

RAZGOVOR O DEMOKRACIJI

ROBERTS (liberalci): Morda bi kak liberalci soglašali s PL. ratinom, da manjšini brez dostopa k velikemu kapitalu ni lahko, da bi dobila v tisku dostojno zastopstvo. Toda državno nadzorstvo nad tiskom ni odgovor. Če je država lastnik tiska in če to pomeni zatiranje vsakega kritikeza na strani vladajoče stranke, to ni de-mokracija. Treba se je naučiti strpnosti do kritike; to je samo po sebi bistveno za demokracijo.

PIRATIN (komunisti): Mislim, da v kapitalistični skupnosti ne more biti resnične demokracije. Ibi morate dalje, kot so politični pogledi na družbo. Kakšna demokracija je to, da od časa do časa napravite križec na volnemem listku? Kakšno korist ima delavcu, če gre vsakih nekaj let na volitve in izbira med dvema ali tremi kan-didati, če mora osem ur na dan pri delu delati to, kar mu rečejo? Kakšno korist ima od volitve krogljice, če z njo ne more nadzorovati svojih dohodkov?

WALKER (laburisti): Čufmo, čufmo! Saj ima vendar nadzor-stvo preko industrijske stranke.

PIRATIN (komunisti): To je res, mora pa priti do svoje de-mokracije v svoji tovarni, v stvarih, v katerih se spozna. V teku vojne smo imeli lepe izkušnje z upeljavo mehanik proizvodniških odborov — nudili smo tekušnim delavcem in drugim priliko, da so na demokratični način k delu prispevali svoje mnenje; kot posledica tega je proizvodnja porasla. Demokracija pa delavcu ne po-meni ničesar, če so pogoj njegovega dela in to, da ga sploh ima, odvisni od finančev in v velikih kapitalistov. Zasebna lastnina ustvarja iz demokracije farso.

HOLLIS (konzervativci): Rekel bi, da je komunizem kot ekstremna koncentracija lastnine celo slabši kot veliki kapitalizem. Koncentracija kapitala v rokah države! Kot konservativci zago-varjam obsežno porazdelitev lastnine in mislim, da je to najvažnej-ši pogoj za preživetje demokracije. Saj poznate terek Hlaira Bel-laca: «Ali vzpostavite ustanovo lastnin, ali pa vzpostavite suženj-stvo!» Mislim, da to drži. Najboljše zagotovilo za demokracijo je obsezna porazdelitev proizvodniških sredstev v številnih zasebnih ro-kah, ne pa v rokah države ali velikih monopolov.

WALKER (laburisti): Prej bi se strinjal s Piratinom, kot s vami, Hollis. Ne moremo nazaj h kmetstevu ali obrtništvu gos-podarstvu, kjer bi vsak posedoval svojo kravo in svoje tesarsko orodje, čeprav bi to konservativci to tako radi imeli.

ROBERTS (liberalci): Toda konservativci tega ne vedo, ker so stranka velikih poslovnih ljudi.

WALKER (laburisti): Laburistična stranka misli, da moderna demokracija ne more biti demokracija, če ni taredno aktivne dr-žave, ki bi se v zadostni meri zanimala za blufenje ljudi, da bi jih obravnavala pred dolobnimi vrstami strahu. Imeti moramo pos-tavno državo, ki bo odstranila strah pred brezposelnostjo, strah pred velikim gospodarskim trpljenjem, če človek zbolí: strah, da ga bo dolodajalec odpustil. Te rane vrste strahu prepuščajo, da bi bil človek razmišlja in nehoten. Če ljudje pogrežajo gotovost in zadovoljstvo gospodarskih minimum, ni političniški pogoj za de-mokracijo — ljudi ne bo zanimala. Le če ustvarite pozitivno državo in vpletete učinkovita državna dejanja, kot so ukrepi, ki jih zdaj uspešuje parlament (ki niso samo kratenke svobode — s pomočjo vojske, bogastva, polne zaposlitve in socialnega zavarovanja svobode tudi ustvarjajo) — toda ljudje lahko svobodno sodelovali v demokraciji.

HOLLIS (konzervativci): Ede se mi, da je vse to kar celo pre-več pozitivno. Konservativci menijo, da pomeni vlada države vlado državljanov, ki pa so prišli na svet s istimi lastnimi grehi kot drugi ljudje.

ROBERTS (liberalci): Ne glede na doktrinskih socializem ali konservativem ali kaj drugega liberalci soglašajo, da tam, kjer imate zelo bogate in zelo siromake, demokracija ni mogoča. De-mokracija pa po drugi strani tudi ne boste dosegli s tem, da nudite samo varnost. Demokracija je stvar duha, ki izhaja iz pozitivnih stremiljenj ljudi, da sami upravljajo svoje življenje.

PIRATIN (komunisti): Toda njihovi problemi so upražanje kruha in masla. Najprej je treba rešiti ta upražanje.

WALKER (laburisti): In zato potrebujemo pozitivno državo. To je potrebno, da pridemo do pogovora za demokracijo, popolnoma pa zatrdam samisel, da bi bila demokracija izključno in samo za to, da bi zasledovala blaginjo ljudi, da bi uničevala gospodarsko reakcijo tld. Demokracija potrebuje nekatere značilnosti, ki jih zahteva istočasno. Ravno tako bistven je ustroj strank, svoboda govora, pravica manjšine, da postane večina. Rad bi vedel, ali soglašate.

PIRATIN (komunisti): Vem, da mnogi Angličje gledajo na dvo-strankarski ustroj kot na idealno obliko demokratskega postopka.

ROBERTS (liberalci): Tristrankarskega, prosim.

PIRATIN (komunisti): Potem štiristrankarskega. Takšni ljudje prečsto mislijo, da je naša oblika demokracije edina oblika de-mokracije. Dejansko je bila to pred dvema stoletjima, ko so Whigi (liberalci) napadali Torijce (konzervativci), le navidezna igra dveh, ki hočeta isto; nobena stranka ni mislila napadati osnov družbe. Obe sta stali na stabilni zasebnih podjetij, obe sta služili samo koristim najhujšega dela družbe.

ROBERTS (liberalci): Vendar pa nista glasovali.

HOLLIS (konzervativci): Jasno je, če so različne gospodarske organizacije družbe edino, kar je pomembno, potem so bile njihove različne reze nepomembne. To pa ravno oporekamo. Razlikovali sta se v mnogih stvareh, o katerih sta mislili, da sta važnejši, kot pa gospodarska organizacija družbe.

WALKER (laburisti): Piratinu bi odgovorili, da je prisenetično hitri vzpon laburistične stranke spremenil vse položaj; s polno pod-poro javnosti korenito spreminjamo osnove družbe. Sadržljivost, ki se s tem, kar delamo, ne strinjajo, pa nikoli ne bi kratili pravice, da izražajo ali propagirajo svoje mnenje.

ROBERTS (liberalci): Kaj misli Piratin s tem, ko pravi, da no-bena stranka ni mislila napadati osnov družbe? Liberalna stranka je vedno služila koristim družbe kot celote. Nesmiselno je govoriti, da je stranka, ki je v tej državi prva uvedla socialno zavarovanje in s tem postreljala za dolne, stare in tegobne ljudi in ki je vzpostavila oblast tvojimih predstavnikov ljudstva, služila samo koristim najhujšega kroga, Spet komunistično geslo.

PIRATIN (komunisti): Vasa liberalna stranka je dala delavcem samo toliko, kolikor je delavcu lahko izstislili iz tovarniških interesov za vami in ni več. Sicer pa kakšen namen imajo učitve in stranke? Namen strank je, da zagotovijo tvačenje volje ljudstva. Če soglašamo ali pa skoraj soglašamo o tem, kako je treba to izvajati, ali so potem politične stranke sploh še potrebne? Mi komunisti zahtevamo, da morajo stranke izražati razrede. Gotovo priznavamo dva glavna razreda — kapitaliste in delavski razred. Je tudi precej srednjega sloja, ki pa se bolj in bolj priključuje enemu in med gornjih razredov. To se pri nas odraža zdaj v poslanski zbornici. Če pa pravdozavno odstranimo kapitalistični razred...

HOLLIS (konzervativci): S tem, da ga postrelite?

PIRATIN (komunisti): Ne s streljanjem, marveč s tem, da prepre-čimo, da bi bili kapitalisti — kot n. pr. lastniki rudnikov — še naprej kapitalisti; potem kapitalistična razreda več ne bo. Potrebnovali tudi ne bo stranke, ki bi zastopala njegove interese. In če vsi ljudje vlečejo v eno smer, je razlike v okviru ene stranke kaj lahko rešiti.

WALKER (laburisti): Kako prijetno je v nasprotnosti s vso zgodovino in človeško naravo verjeti, da ne bo več nikakih resnih kon-fliktov, čim bliznjate en razred!

HOLLIS (konzervativci): Bojim se, da mi je to znano, Piratin. Kakšno je vaše mnenje o tem, kaj je demokracija in kaj je primerno v prehodnem obdobju — takrat, ko obstoje le drugi razredi? Medtem ko se strinjate z nami, se mi zdí, da je med volim in Leninovim stališčem velika razlika. Lenin ni veroval v demokracijo. Veroval je v diktaturo proletariata — oblast najhujšega jedra delavskega razreda — najbolj razredno zavestno stranko. Izredno je dejal, da se politika ne sme ponizati na stopnjo, da bi jo razumeli zaostale množice; dejal je, da ima komunistična stranka — najbolj progresivni del proletariata — dolžnost, da v prehodnem obdobju prevzame oblast. Bistvo Leni-novega stališča je bilo, da je hotel skozi prehodno obdobje do komu-nizma s tem, da je teptal demokracijo. In njegova predstava do-dolžnosti — ko bi bila država odpravljena — je bila prej anarhija — nikakva oblast — kot pa demokracija, vlada ljudstva.

PIRATIN (komunisti): Vesel sem, Hollis, da se zanimate za Lenina, toda vaše razlage niso točne. Leninove zahteve so sicer na analizi moderne družbe, ki jo je uvedla komunistična stranka. Lenin je trdil, da je v tem obdobju napredujočega kapitalizma delavci je razred politično najnaprednejši del skupnosti; zaradi tega je delavski razred lahko resnično vodil delo v interesu naroda. Komunistična stranka je zainteresirana na koristih naroda kot celote, čeprav se opira na delavski razred. Če se vrnemo v prve dni ruske revolucije — 1917 in 1918 — je bila to teorija, na podlagi katere so komunisti prevzeli oblast. Morda ne bi imeli več ne glasov. Vendar pa je delavski razred tisti, ki lahko najboljše očeni, kaj je za državo potrebno — in zaradi tega prevzema oblast in jo odbrú. (Nadaljevanje na 4. strani)

Padec in dvig

Danes je Hearst lahko zado-voljen. V tridesetih letih je njegovo novinarsko cesarstvo skoraj prišlo na boben, ker ni mogel plačati 35 milijonov dolarjev. Tedaj je prepuštil finančno vodstvo svojih podjetij odobro, ki ga je spravi-l iz vode. Ta odbor je moral sicer prodati neke podjetja, katera so cenili na 280 milijonov dolarjev. Toda večji del podjetij je ostal nedotaknjen ter je danes bres dolgov.

Finančni odbor je bil energično na delo. Zdržali je 60 različnih Hearstovih koncernov v 12 novih podjetjih. Prodali je veliko zbirko vrednih in ne vrednih stvari, nekaj trgovskih hiš ter novinarskih nepremičnin. Celotna firma San Si-meon je prišla na vrsto. Država je kupila 40.000 hektarjev zemlje, na kateri se vzgojajo ameriški vo-jaki. Ostalo mu je okoli 20.000 hektarjev, na katerih je sgradil svoje posvetilo, ostanek pa, veči-noma gozdove, prepuštil naravi. V njegovih obsebnih gozdovih stoji srne, jeleni, bivolci, zebre, lamé in druga divjačina. Hearst je bil vse življenje otrok. Poleg krasnega zoološkega vrta je zbiral tudi take dragocene stvari, kot so postelja kardinala Richelieuja, dragoceni gobelini, drage slike, kipi in srednjeveške starine.

Novinarsko Hearst nikoli ni bil v pokoj. Tega tudi do smrti ne namerava storiti. Njegovi možgani so bili kot vedno in njegov spo-mnik zaprežata posetnike. Njegove modre oči so se vedno živahne; Hearst nikoli ne uporablja nočnik-ov. Dolga konjska glava je sko-raj brez gub, lase pa ima precej sive. Hodí pokonci ter se vedno brožno. Njegov visoki glas se ni-

ČIMBA

Sutton ga je mislil počakati. Če bi Slachter samil, da so neznanec v njegovi koči, se gotovo ne bi približal. Zato je Sutton dal nav-dila svojemu naredniku. Može so se umaknili, sam je pa zaprl vrata in ostal v koči.

Globooko pod zemljo je čakal tudi Čimba. Izkopel je dolg rov in je bil pod kočo ter se je počutil popolnoma varnega v svojem skrivališču. Tako je minila ura. Po-letjaki nadzornik je napeljal use-na pri najmanjšem šumu, ki je prihajal iz bivečevja pred kočo. Čimba je mislil, da je dovolj dolgo čakal pod zemljo in ker ni slišal nikakega šuma, je bil prepričan, da se je sovražnik oddaljil. Prišel je kopati rov proti površini.

Sutton je zaznal lahki šum, ki se je približeval. Posvetil je z žepno svetilko in pramen svetlobe je padel pod posteljo. Tam je zagledal dušno prikazen — dolg, alvi pol rilec, dve ogromni pri-centralni ušesi in prestrašeni svin-jaki očenci, ki sta bolčali v svetlobo.

II. del
V naši zadnji dvojni številki smo prebrali I. del razpravljanja o spo-ri glede tiskovne svobode v Veliki Britaniji. Ki ga je našel pred-vsem glavni državni tožilec na raz-pravi v Nürnbergu sir Hartley Shawcross. Danes nadaljujemo za-dnevno razpravljanje.

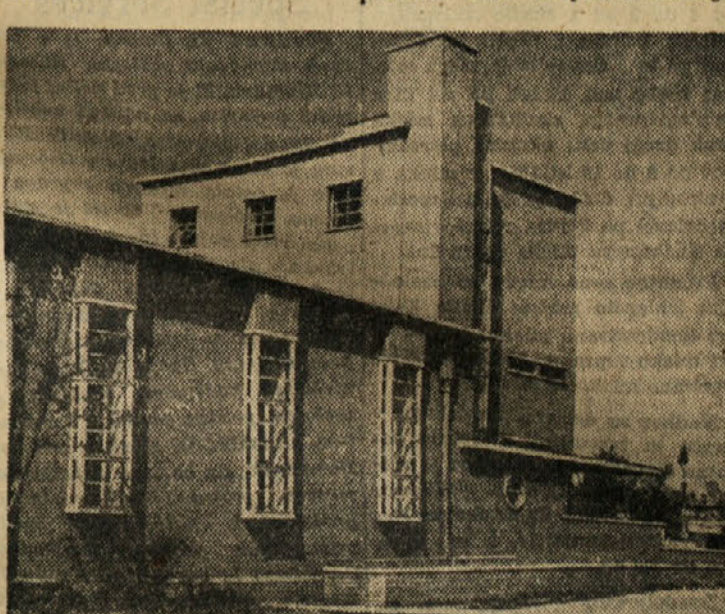
«The New Statesman» nadaljuje v svojem članku: Narasčanje mono-polističnih tendenc v novinarstvu, zaradi česar se pritičuje skupina laburističnih poslancev, je velika in vedno naraščajoča nevarnost. Angleski podeželski tisk, ki je bil navadno neodvisen in čisto odli-čen po svoji kakovosti, so poku-pili v veliki večini veliki časopisni karteli. Politično usmeritev dik-tira iz Londona pečica mož, ki pred-stavlja mogoče najboljši primer za način, kako plutokracija izmalči sredstva demokratskega življenja.

Vendar pa moramo poudariti kot prednost svobodnega podjetniškega sistema, da naši listi dobro služijo zahtevam javnosti in da imamo razen obsežnega monopolističnega tiska pestro množico manjših, neodvisnih listov, katerih vpliv da-lesj presega število njihove nakla-de. Četudi naklada neodvisnih tiskov ne dosega v nobenem prime-ru 200.000 izvodov, vendar vsak lo-vedo skrbno prečita in o njem razmišlja veliko število oseb.

Zelo vzpodbujajoč pojav našega časa je v tem, da pride do veljave sicerne obravnavanje političnih in socialnih dogodkov v mnogo večji meri, kot kdaj koli prej. Dejansko smo danes priče revolucije, ki je

podobna tisti, katero je s tako velikim uspehom izkoristil lord Northcliffe, četudi je sedanja mno-go manj burna.

Zaradi tega je predlog o preučevanju ureditve današnjega tiska posebno časovno pravilno začet, zaključuje tednik «The New Statesman».

Ena izmed številnih podeželskih knjižnic, v katerih si britanski delavci in kmetje s časniki in knjigami bistvo um.

To je eden izmed listov, ki so na vsaj štiri področja ostre napade laburističnih voditeljev na njim nasprotni tisk, ki podpira konser-vativno stranko. Ta podpora je splošnega, tetrčnega značaja,

Sutton je previdno odprl vrata. N. mogel razumeti, kaj se je zgo-dilo, vendar mu je šinilo v glavo, da je zlikovca nekaj prestrašilo in bi se zaradi tega lahko obrnil in pobegnil.

Slachter se je pobral in počasi stopal proti koči, ko mu je zarez močne svetlobe zaslepi oči. Naglo se je obrnil in prišel teči.

«Stoj, strdaljam!» je zavpil nad-zornik za njim.

Slachter je se naredil tri korake, potem je pa v temi padel z velikim hrúščem v jarno, ki jo je izkopal Čimba. Obležal je brez čmoči, z glomljenim kolonom ter na svo-mo pred preklinjal in robantil. Brez težave se je Sutton približal in ga vklebil.

Čimba je tekkel skozi bivečje, ko-likor so ga nesle noge, ker je bil prepričan, da se je ves svet zaklel proti njemu. V vsem življenju še ni imel tako slabe noči. Njegova pota so bila mirna in tajna ter je vedno želel mirno živeti, kopati rove in loviti mravljice.

Čimbovo dejanje ni ostalo ne-popolnoma: Sutton, ki je zaradi povlečanja junaškega dejanja napre-doval, je izdal ukaze o zaščiti mravljinarjev v pokrajini.

